

OECD-FAO Agricultural Outlook 2009

Summary in Finnish

OECD-FAO:n Maatalouskatsaus 2009

Suomenkielinen yhteenveto

Katsaus lyhyesti

- Tämä keskipitkä näkymä pohjautuu OECD:n ja Maailmanpankin keskipitkiin taloudellisiin näkyymiin joulukuusta 2008. Näkymää värittävä makrotaloudellinen ympäristö jatkaa nopeaa kehittymistään jatkuvan liike- ja kansantaloudellisen kriisin takia. Taloudellisen ympäristön myllerrysten takia on tulkittava perusennusteet varoen. Heikkenevän taloustilanteen mahdollisia vaikutuksia perusennusteisiin on analysoitu sekä laadullisesti että määrällisesti tässä raportissa, vaikkakin maailmanlaajuisen luottolaman ja laskusuhdanteen kokonaisvaltaisten vaikutusten perusteellinen arvioiminen ylittää tämän katsauksen tavoitteita.

- Odotettua vahvempi maataloushyödyketarjonta viime vuonna, erityisesti teollisuusmaissa, ja paljon alhaisemmat öljyhinnat ovat johtaneet merkittävästi alhaisempiin hyödykehintoihin vuosien 2007–08 hintahuippuihin verrattuna. Jatkuva yleinen taloudellinen heikkous vaimentaa edelleen hyödykehintoja tulevien 2–3 vuoden aikana, mutta ne voimistunevat sitten toipuvan talouden mukana.

- Tilanne vaihtelee hyödykekohtaisesti, mutta keskivertohinnat reaaliarvona seuraavien 10 vuoden ajaksi on ennustettu jäävän vuosien 2007–08 huipentumia edeltävän vuosikymmenen tasolle, tai sitä hieman korkeammalle. Satohintojen ennustetaan nousevan

reaaliluvuissa keskimäärin 10–20 % verrattuna vuosiin 1997–2006, kun taas kasviöljyjen reaalihinnat odotetaan nousevan yli 30 %.

- Lihahintojen ei odoteta reaaliluvuissa ohittavan vuosien 1997–2006 keskiarvoa. Kuluttajien supistuneiden tulojen odotetaan ennustuskauden alussa johtavan taipumukseen käyttää halvempia lihoja, suosien siipikarjaa naudan yli. Maitotuotteiden keskiarvoiset hinnat reaaliluvuissa ovat todennäköisesti hieman korkeammat vuosina 2009–18 kuin vuosina 1997–2006. Niitä ajavat ylös nousevat energia- ja kasviöljyhinnat. Huomattavin kasvu ennustetaan olevan 12 % nousu voion hinnassa.

- Maailmanlaajuisen talouskriisin ja kaikkien sektoreiden laskusuhdanteiden vaikutuksista huolimatta, maatalouden odotetaan pärjäävän suhteellisen hyvin. Tämä johtuu viimeaikaisen kauden suhteellisen korkeista tuloista ja suhteellisen joustamattomasta ruoan kysynnästä.

- Maailmanlaajuiset taloudelliset näkymät ovat nyt pessimistisempiä kuin aikaisemmin tänä vuonna, jolloin tätä katsausta valmisteltiin. Vastauksena, katsaus keskittyy erityisesti maatalouden sietokykyyn taloudellisessa taantumassa. Analyysi ehdottaa, että matalampiin tuloihin liittyvät laskut maatalouden hinnoissa, tuotannossa ja kulutuksessa tulevat todennäköisesti olemaan kohtuullisia, kunhan taloudellinen toipuminen alkaa 2–3 vuoden sisällä.

- Tämä erityispainopiste tarjoaa arvion myös vielä syvemmästä ja pitkäkestoisemmasta taantumasta, jossa BKT ja tulot olisivat katsauksen perusuraa matalammat. Suurin vaikutus näkyisi kalliimman karjan, kuten naudan, sianlihan ja maitotuotteiden kysynnässä. Naudanlihan hinnat olisivat noin 9 % perusennusteen hintojen alapuolella. Matalamman BKT:n näkymässä sadon ja biopolttoaineiden hintojen laskut ovat vain noin puolet karjan hinnanlaskuista. Viljoista maissin hinnat ovat herkimät reagoimaan matalampaan BKT:een, mikä heijastaa sen pääsijaista käyttöä rehun aineksena eikä biopolttoaineen raaka-aineena.

- Erityispainopiste selvittää myös, miten talouskriisin ja liikemarkkinoiden sekasorto vaikuttaa maatalousyrityksiin; panoksista jälleenmyyntiin. Sektori vaikuttaa pärjäävän taantumassa melko hyvin tähän mennessä. Kuitenkin, alamarkkinasektorit kokevat vaikeuksia luoton saamisessa. Liikekaupan rajoituksilla on merkittävät vaikutukset yrityksiin ja jos luottomarkkinat pysyvät näin tiukkoina on yritysten elinkelpoisuus vaarassa. Luoton saatavuus nähtiin avainkysymyksenä erityisesti pienemmissä maatalous- ja ruokayrityksissä sekä OECD-maissa, että kartoitetuissa OECD:n ulkopuolisissa maissa.

- Erityispainopiste tutkii myös maatalouden hintojen reaktioherkkyyttä raakaöljyn hintoihin. Energia ja maatalouden hinnat ovat tulleet paljon toisistaan riippuvaisemmiksi teollisen maanviljelyn ja karjankasvatuksen, lisääntyvän prosessoinnin ja kuljetuksen, sekä biopolttoaineteollisuuden nousun myötä (erityisesti maissi-, öljykasvi-

ja sokeriraaka-aineiden kohdalla). Raakaöljyn hinnat ovat hyvin epävakait ja jotkut ennusteet ovat reilusti korkeammat kuin tässä katsauksessa käytetyt.

- Raakaöljyn hinnan keskipitkän näkymän perusura on laitettu reaalitylukuina noin 60 % korkeammalle kuin vuosien 1997–2006 keskiarvo. Näkymän loppupuolella odotetaan lievää nousua 70:een Yhdysvaltain dollariin per tynnyri. Jos raakaöljyn hinnat nousisivat 90–100+ Yhdysvaltain dollarin tasoon, jota käytettiin viime vuoden katsauksessa, maatalouden hinnat olisivat huomattavasti korkeammat. Suurin vaikutus olisi satoon, pääasiassa vähentyneen satotuotannon ja korkeampien panoshintojen takia, mutta myös kasvavan biopolttoaineiden raaka-aineiden kysynnän takia.

- Biopolttoaineiden markkinat riippuvat kasvavassa määrin hallitusten käyttömääräyksistä, mutta näkymä pysyy epävarmana sellaisten arvaamattomien tekijöiden takia, kuten raakaöljyn tulevaisuuden hintasuuntaukset, määräysten linjausmuutokset ja muutokset toisen sukupolven teknologian kehityksessä. Vaikka tukipolitiikka kannattaa etanolin ja biodieselin hintoja ja tuotantoa, biopolttoaineet tulevat kamppailemaan kilpaillessa suhteellisen halpojen fossiilisten polttoaineiden kanssa, jos vaan raakaöljyn hinnat jäävät 60–70 Yhdysvaltain dollarin luokkaan, kuten on oletettu suurinta osin tässä katsauksessa. Biopolttoaineiden tuotannon ennustetaan kasvavan nopeasti vastaamaan määräysten mukaisia käyttötasoja. Tämä vaikuttaa jatkossakin sellaisten raaka-aineiden kuten vehnän, maissin, öljykasvien siementen ja sokerin hintojen inflaatioon.

- Kun taloudellinen toipuminen alkaa, suurin osa kasvusta maatalouden tuotannossa ja kulutuksessa tapahtuu edelleen teollisuusmaissa. Tämä on erityisen selvää karjan kohdalla, johon ensisijaiset vaikuttajat ovat tulotason ja väestön kasvu sekä taipumus eläinproteiinien korkeampaan osaan ruokavaliassa ja jatkuvaan kaupungistumiseen.

- Melkein kaikkien hyödykkeiden osalta viennin ja tuonnin kasvu on ennustettu suuremmaksi kehitysmaissa kuin OECD-alueella. Edelleen kasvava etelä-eteläkauppa on katsauksessa avainasemassa. Siitä huolimatta, OECD-maat tulevat edelleen dominoimaan vehnän, rehuviljan ja kaikkien maitotuotteiden viennin.

- Eräs avainfokus viime vuoden katsauksessa oli ruokahintojen jyrkkä nousu nousevien hyödykehintojen takia. Kun hyödykehinnat ovat sittemmin laskeneet, ruoan hinnat ovat pysyneet korkeina monessa maassa. Kuitenkin, ruokainflaatio on vaimentunut. Helmikuussa 2009 päättyvien kolmen ja kuuden kuukauden kausien aikana monessa maassa laskut ruuan hintaindeksissä ovat kiihtyneet.

- Pidempiaikaisia tuloennusteita käyttävän tuoreen FAO tutkimuksen mukaan maailmanlaajuisen ruokatuotannon on kasvettava yli 40 % 2030 mennessä ja 70 % vuoteen 2050 mennessä, verrattuna keskivertotasoon 2005–07. Merkittävästi lisää maata maatalouden

käyttöön on olemassa. Noin 1560 miljoonaa hehtaaria voitaisiin lisätä nykyiseen 1,4 miljardiin hehtaariin viljelysmaata. Yli puolet käytettävissä olevasta maasta löytyy Afrikasta ja Etelä-Amerikasta. Näillä alueilla on suurin osa uudesta maasta jonka soveltuvuus sadeviljelyyn on korkeinta luokkaa. Mutta viljelysmaan laajentaminen on historiallisesti ollut hidasta ja syrjäisemmän maan ottaminen tuotantoon voi pitää sisällään tuntuvia sijoituksia ja vähempiä keskiarvotuottoja, samalla mahdollisesti verottaen alueen sosiaalista ja luonnollista ympäristöä.

- Sadon ja karjan tuottavuus jatkaa kasvamistaan pitkän näkymän kehityssuunnan mukaisesti, ainakin tuotteliaimmilla alueilla, ja huomattavaa potentiaalia on suuremmallekin kasvulle seuraavien 10–20 vuoden aikana. Tämän potentiaalın lunastaminen vaatii uuden teknologian kehittämistä ja soveltamista, mutta julkisen maataloustutkimusrahoituksen kasvu hidastuu. Monilla alueilla, kuten Keski- ja Itä-Euroopassa ja Saharan eteläpuolisessa Afrikassa, tuotteliaisuutta voidaan merkittävästi parantaa olemassa olevalla teknologialla lisäämällä panosten saatavuutta, sekä kehittämällä infrastruktuuria ja palveluita.

- Maatalous vastaa yli 40-prosenttisesti veden käytöstä OECD-maissa ja käyttö lisääntyy. 99 % käytöstä on kastelua ja suuret kehittyvät taloudet kuten Kiina ja Intia keinokastelevat laajoja alueita. FAO ennustaa huomattavan hidastuksen keinokastelualueiden laajenemisessa. Veden saatavuus tulee entistä enemmän säätelemään tulevaisuuden maataloustuotantoa.

- Ilmastonmuutos on myös tärkeä muuttuja tulevaisuuden tuotantomahdollisuuksien kannalta. Se voimistaa selvästi vesistressin riskiä sekä tulvien yleisyyttä ja vakavuutta, ja muuttaa todennäköisesti tuotantomahdollisuuksien käyrää.

- Tämän melko positiivisen maataloushyödykemerkkinoiden katsauksen takana piilee synkempi tarina nälästä ja ruuan saatavuuden epävarmuudesta noin miljardin ihmisen kohdalla. Ruuan saatavuuden varmistamisessa ei ole ainoastaan kyse lyhytkestoisen hädän ratkaisemisesta, vaan myös pitkäaikaisen köyhyyden helpottamisesta ja talouden kasvusta. Suuremmat sijoitukset maatalouteen, tehokkaampi kehittämistuki ja uudistukset kauppa- ja kotimaanpolitiikkaan ovat kaikki osa ratkaisua.

© OECD 2009

Tämä yhteenveto ei ole virallinen OECD-käännös.

Tämän yhteenvedon kopioiminen on sallittua sillä edellytyksellä, että OECD:n tekijänoikeudet ja alkuperäisen julkaisun nimi mainitaan.

Monikieliset yhteenvedot ovat käännettyjä otteita OECD:n julkaisuista, jotka on julkaistu alun perin englanniksi ja ranskaksi.

Julkaisuja on saatavilla maksutta OECD:n verkkokirjastossa osoitteessa www.oecd.org/bookshop/

Lisätietoja antaa: OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate Sähköposti: rights@oecd.org faksinumero: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Vieraile osaston verkkosivuilla osoitteessa www.oecd.org/rights/

